

PREHLAD PRECHODNÝCH OBDOBÍ A VÝNIMIEK V RÁMCI KAPITOLY ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Slovenská republika počas negociačných rokovaní vynegociovala **7 prechodných období**, ktoré boli následne premietnuté aj do Zmluvy o prístupí k Európskej únii podpísanej najvyššími predstaviteľmi a kandidátskych a členských štátov EÚ dňa 16.4.2003 v Aténach. (Smernica 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov pre ktorú bolo vynegociované o prechodné obdobie do roku 2007 bola doplnená smernicou 2005/20/ES, ktorou bolo pre SR stanovené nové prechodné obdobie do r 2012).

1. Smernica Rady č. 94/63/ES o riadení emisií VOC zo skladovania benzínu a jeho distribúcie z terminálov na čerpace stanice – (žiadosť o prechodné obdobie pôvodne do roku 2010).

SR prehodnotila pôvodnú žiadosť o prechodné obdobie pre zariadenia spadajúce pod túto smernicu. Nové zariadenia budú v súlade s *acquis* k dátumu vstupu SR do EÚ. Pre existujúce zariadenia SR získalo prechodné obdobie do konca roku **2004** resp. do roku **2007**, v závislosti od druhu zariadení.

2. Smernica Rady č. 94/67/ES o spaľovaní nebezpečného odpadu – (žiadosť o prechodné obdobie pôvodne do roku 2006).

Požadovaná dĺžka prechodného obdobia ostala zachovaná, SR získalo prechodné obdobie do konca roku **2006** pre 11 spaľovní nemocničného odpadu a 7 spaľovní priemyselného odpadu. **Smernica nie je predmetom vyčísl'ovania finančných nákladov na implementáciu.**

3. Smernica Rady č. 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd – (žiadosť o prechodné obdobie pôvodne do roku 2015).

Európska únia akceptovala požadované prechodné obdobie (do 2015) s nasledujúcimi sumárnymi prechodnými cieľmi: do 31.decembra 2010 všetky aglomerácie s počtom ekvivalentných obyvateľov nad 10 000 a do 31.decembra 2015 všetky aglomerácie s počtom ekvivalentných obyvateľov medzi 2000 a 10 000 budú v súlade so smernicou.

Konkrétne ciele podľa Zmluvy o prístupí k Európskej únii sú:

- do 31. decembra 2004 dosiahnuť súlad so smernicou pre 83 % celkového množstva biologicky odstrániteľného znečistenia;
- do 31. decembra 2008 dosiahnuť súlad so smernicou pre 91 % celkového množstva biologicky odstrániteľného znečistenia;
- do 31. decembra 2010 dosiahnuť súlad so smernicou pre aglomerácie s viac ako 10 000 ekvivalentnými obyvateľmi (zabezpečiť odvádzanie odpadových vôd a ich čistenie vrátane odstraňovania nutričov) ;
- do 31. decembra 2012 dosiahnuť súlad so smernicou pre 97 % celkového množstva biologicky odstrániteľného znečistenia;
- do konca roka 2015 zabezpečiť odvádzanie a biologické čistenie odpadových vôd v aglomeráciách nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov;
- priebežne zabezpečovať primerané čistenie odpadových vôd vo všetkých aglomeráciách pod 2 000 ekvivalentných obyvateľov, ktoré majú vybudovanú stokovú sieť.

4. **Smernica Rady č. 76/464/EHS zo 4. mája 1976 o znečistení spôsobenom určitými nebezpečnými látkami vypúšťanými do vodného prostredia – (žiadosť o prechodné obdobie pôvodne do roku 2006).**
SR získala prechodné obdobie pre uvedenú smernicu v pôvodne požadovanej dĺžke, t.j. do roku 2006. Prechodné obdobie sa týka 2 zariadení.
5. **Smernica Rady č 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia – (žiadosť o prechodné obdobie pôvodne do roku 2011).**
SR získala prechodné obdobie pre 10 zariadení. Dĺžka prechodného obdobia sa líši u jednotlivých zariadení, najdlhšie prechodné obdobie je do 31. decembra 2011.
6. **Smernica Rady č. 88/609/EHS (v znení smernice 94/66/ES) o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok z veľkých spaľovacích zariadení do ovzdušia – (žiadosť o prechodné obdobie pôvodne do roku 2010).**
Získané prechodné obdobie sa vzťahuje na troch prevádzkovateľov veľkých spaľovacích zariadení (nových zariadení podľa smernice) pričom dĺžka prechodného obdobia sa skraca do 31. decembra 2007. Ostatné nové spaľovacie zariadenia budú v súlade s požiadavkami smernice 88/609 k dátumu vstupu SR do EÚ. Prechodné obdobie sa pre existujúce zariadenia (ako ich definuje smernica) nežiadalo.
7. **Smernica 94/62/ES o obaloch a odpadoch z obalov – (žiadosť o prechodné obdobie pôvodne do roku 2007).** Prechodné obdobie bolo udelené v požadovanej dĺžke t.j. do konca roku 2007 na implementáciu celkovej úrovne zhodnotenia a úroveň recyklácie pre kovy podľa článku 6 smernice. V r. 2004 bola smernica 94/62/ES novelizovaná smernicou 2004/12/ES, ktorou boli schválené nové limity zhodnocovania a recyklácie, ktoré v plnej miere nahradili pôvodné. Povinnosť naplniť nové limity majú členské štáty najneskôr do 31. decembra 2008. SR vynegociovala **prechodné obdobie na nové limity až do roku 2012**. EK odsúhlasila prechodné obdobie smernicou 2005/20/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 94/62/ES. Povinnosť **transponovať novelu** smernice do národnej legislatívy majú členské štáty **do 18.8.2005**.

Po uzavretí Kapitoly 22 životné prostredie:

Pre Smernicu parlamentu a rady č.2002/96/ES týkajúcej sa **odpadov z elektrických a elektronických zariadení**, pre ktorú vyplýva povinnosť transponovať do národnej legislatívy do augusta 2004 SR požiadala o **prechodné obdobie do 31.12.2008**, ktoré jej bolo 30.marca 2004 schválené.

Okrem predmetných prechodných období SR využíva výnimky vyplývajúce z príslušných smerníc EÚ:

- Smernica Rady č. 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu,
- Smernica Rady č. 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením spôsobenom dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov
- Smernica Rady č. 1999/13/ES o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín z použitia organických rozpúšťadiel v určitých činnostiach a zariadeniach

Pre smernicu Rady č. 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej pre ľudskú spotrebu (gestor MZ SR resp. Úrad verejného zdravotníctva) bolo povodne požadované prechodné obdobie *do 2008*. Na základe diskusie s EK vyplynulo, že je možné využiť existujúci článok 9 tejto smernice, *ktorým sú upravené podmienky na výnimky, súvisiace s jej implementáciou.*

(Smernica stanovuje parametre pre kvalitu vody na pitie. Podľa stanoviska UVZ niektoré vodárenské spoločnosti nespĺňajú uvedené parametre, ktoré stanovuje smernica. O výnimky možno požiadať maximálne trikrát maximálne na obdobie troch rokov. V súčasnosti sa uplatňuje prvá výnimka pre cca 42 poskytovateľov pitnej vody.

Pre smernicu Rady č. 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením spôsobenom dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov využíva SR ustanovenia existujúcej smernice, ktoré umožňujú vypracovanie akčných programov na znižovanie znečistenia vôd

dusičnanmi, spôsobeného poľnohospodárskymi zdrojmi v “ zraniteľných oblastiach ” do doby vstupu a ich implementáciu počas nasledujúceho obdobia 4 rokov.

Podľa smernice Rady č. 1999/13/ES o obmedzení emisií prchavých organických zlúčenín z použitia organických rozpúšťadiel v určitých činnostiach a zariadeniach majú byť existujúce zariadenia spadajúce pod predmetnú smernicu v súlade s jej požiadavkami k 30.10.2007.